

Học Bác từ những điều nhỏ nhất

Trong rất nhiều hoạt động của các cơ quan, đoàn thể và các tầng lớp nhân dân học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, cách làm của các cấp hội phụ nữ mang những đặc trưng riêng, tạo thành bức tranh nhiều màu sắc. Học Bác từ những điều nhỏ nhất và cho đi theo cách của riêng mình, các bà, các cô, các chị đã lan tỏa những điều tốt đẹp đến những người sống xung quanh mình.

Tiết kiệm giúp người nghèo và phát triển kinh tế

Mô hình tổ tiết kiệm theo gương Bác của Hội Liên hiệp Phụ nữ (LHPN) xã Phú Châu (Đông Hưng) được xây dựng hơn 10 năm trước. Khi mới thành lập, mô hình chỉ có 20 thành viên. Nhờ sự nhiệt tình, khéo léo trong tuyên truyền, vận động, thấy được lợi ích khi tham gia, đến nay toàn xã có gần 1.000 hội viên phụ nữ tham gia tại 35 tổ tiết kiệm, tiết kiệm được gần 1 tỷ đồng, cho 47 lượt thành viên vay vốn phát triển sản xuất, chăn nuôi, kinh doanh. Tùy theo điều kiện của mình mà chị em tiết kiệm từ 50.000 đồng/tháng trở lên. Nhiều hội viên tiết kiệm được hàng chục triệu đồng/năm. Số tiền tiết kiệm được ngoài việc cho các thành viên trong tổ vay, các chị còn dùng vào việc học tập của con, mua bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thân thể cho các thành viên trong gia đình. Không chỉ tiết kiệm theo địa bàn dân cư, chị em còn tham gia tổ tiết kiệm và vay vốn của Ngân hàng Chính sách xã hội huyện.

Chị Trần Thị Như, thôn Cốc nhỏ lại: Thời gian đầu mới thành lập cơ sở mấy tre đan, tôi thiếu vốn. Trong lúc cần vốn xoay vòng gấp thì tôi được vay 30 triệu đồng từ tổ tiết kiệm. Có vốn, có nguyên liệu, cơ sở hoạt

động tốt, tạo việc làm cho hơn 100 phụ nữ, chủ yếu là người trung tuổi, cao tuổi. Bản thân tôi vẫn luôn thực hiện tiết kiệm theo gương Bác. Tổ tiết kiệm không chỉ cho vay vốn giúp chị em phát triển kinh tế mà còn là nơi để chị em chia sẻ kinh nghiệm trong cuộc sống, giúp nhau phát triển kinh tế.

Không chỉ thực hành tiết kiệm, Hội LHPN xã Phú Châu còn triển khai thêm nhiều mô hình lành theo Bác, điển hình như mô hình hũ gạo tiết kiệm; thu gom phế liệu giúp phụ nữ, trẻ em nghèo; cặp lá yêu thương. 3 năm qua, phụ nữ Phú Châu đã trao 740kg gạo cho phụ nữ đơn thân, khuyết tật; thu được 19 triệu đồng từ bán phế liệu để tặng quà cho phụ nữ, trẻ em; đỡ đầu 2 trẻ mồ côi; hỗ trợ 2 học sinh theo chương trình cặp lá yêu thương... Điều đặc biệt là tất cả các nguồn lực trên được huy động từ chính cán bộ, hội viên, phụ nữ đang sinh hoạt hội tại địa phương. Bà Phạm Thị Mai Luyến, Chủ tịch Hội LHPN xã cho biết: Cán bộ, hội viên, phụ nữ trong xã vẫn truyền nhau lời dạy của Bác Hồ: “Tiết kiệm là tiêu dùng hợp lý mà tiêu dùng hợp lý chính là biểu hiện của một lối sống văn minh, hiện đại”. Qua nhiều năm thực hiện mô hình tiết kiệm theo gương Bác, chị em nhận thấy tham gia mô hình không chỉ giúp mỗi người hình thành thói quen, tích

lũy cho bản thân, gia đình mà còn có điều kiện chia sẻ với những trường hợp khó khăn.

“Dân vận khéo” giúp phụ nữ, trẻ em nghèo

Phụ nữ thu gom, phân loại rồi bán phế liệu gây quỹ giúp người nghèo là việc làm quen thuộc trong các khu dân cư. Bà Tường Thị Phương, Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ thôn Ô Mễ 3, xã Tân Phong (Vũ Thư) chia sẻ: Lúc đầu gặp một số khó khăn do chị em còn tâm lý e ngại cho rằng đây là việc làm thu gom đồng nát không muốn tham gia. Tuy nhiên, sau tuyên truyền, chị em đã hiểu và cùng vào cuộc gây quỹ giúp đỡ phụ nữ, trẻ em có hoàn cảnh khó khăn. Hàng ngày, các gia đình phân loại rác thải sinh hoạt để xử lý. Những loại tái chế được như chai, lọ nhựa, bia, giấy vụn, vỏ lon nước ngọt... được để gọn gàng rồi đều đặn mỗi tháng mang ra nhà văn hóa thôn góp cho Chi hội Phụ nữ bán lấy tiền làm việc thiện. Qua 10 đợt thu gom gần đây, Chi hội thu về 3,2 triệu đồng. Không chỉ vậy, qua thực hiện mô hình phân loại rác tại gia đình và tiết kiệm từ phế liệu đã tạo thuận lợi cho tổ thu gom rác vận chuyển về bãi rác tập trung của xã để xử lý.

Đồng thời, hỗ trợ thêm nhiều gia đình đạt danh hiệu “Gia đình 5 không, 3 sạch” và “5 có, 3 sạch”, nâng số hộ đạt danh hiệu này lên 265 hộ, đạt 90%.

Cũng như Chi hội Phụ nữ thôn Ô Mễ 3, định kỳ 2 tuần/lần hoặc 1 tháng/lần, các chi hội phụ nữ trong tỉnh phân công cán bộ hoặc hội viên đi thu gom phế liệu của từng gia đình; hoặc hội viên mang phế liệu đến một điểm cố định để ủng hộ (cồng chợ/nhà văn hóa thôn/nhà chỉ hội trưởng, chi hội phó). Sau khi thu gom, phế liệu được bán cho các đại lý. Số tiền thu được sử dụng tặng quà cho phụ nữ, trẻ em khó khăn trên địa bàn hoặc bổ sung vào quỹ hội góp phần tăng nguồn lực cho hoạt động của hội phụ nữ cơ sở. Đến nay, 237 cơ sở hội đã xây dựng được 990 mô hình tại các chi hội, số tiền thu được hơn 2,1 tỷ đồng dùng để hỗ trợ phụ nữ có hoàn cảnh khó khăn, trẻ em mồ côi.

Thành công này là kết quả của phong trào thi đua “Dân vận khéo”, thể hiện sự chung sức đồng lòng và quyết tâm của cán bộ, hội viên, phụ nữ và người dân.

Ông Hoàng Ngọc Lâm, thôn Hòa Bình, xã Bình Định (Kiến Xương) cho biết: Con dâu tôi mất khi cháu nội chưa được 1 tuổi. Con trai tôi thường đi làm xa nhà. Có các cô ở Hội LHPN xã nhận đỡ đầu, hỗ trợ hàng tháng từ kinh phí của mô hình biến rác thải thành tiền, gia đình rất trân trọng tình cảm này. Ý nghĩa nhất là tuổi thơ của cháu

Phụ nữ xã Tân Hòa (Vũ Thư) chăm sóc đường hoa.

có thêm những người mẹ đỡ đầu, được an ủi phần nào.

Chon nội dung để học và làm theo Bác

Để vận dụng tư tưởng, đạo đức, phong cách của Người vào thực tiễn cuộc sống, các cấp hội phụ nữ đã lựa chọn những vấn đề phù hợp với nhu cầu, nguyện vọng của hội viên, phụ nữ gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, đơn vị để tổ chức cho hội viên đăng ký và thực hiện việc làm theo Bác nhằm tạo sự chuyển biến trong nhận thức và thay đổi hành động. Việc làm theo Bác được gắn với thực hiện phong trào thi đua “Xây dựng người phụ nữ Việt Nam thời đại mới”, cuộc vận động “Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch” và “Xây dựng gia đình 5 có, 3 sạch” góp phần giữ vững và nâng cao các tiêu chí xây dựng nông thôn mới, tiến tới xây dựng nông thôn

mới nâng cao, nông thôn mới kiểu mẫu trong toàn tỉnh.

Bà Ngô Thị Hồng Huệ, Phó Chủ tịch Hội LHPN tỉnh cho biết: Sau 3 năm thực hiện Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các cấp hội đã vận động, khuyến khích, hỗ trợ 9 tỷ đồng để thực hiện các hoạt động xã hội, từ thiện; xây dựng, sửa chữa 95 mái ấm tình thương. Thực hiện chương trình “Mẹ đỡ đầu”, đến nay toàn tỉnh có 824 trẻ em mồ côi hoàn cảnh đặc biệt khó khăn được đỡ đầu với tổng số tiền đã trao 2,57 tỷ đồng và hơn 10,4 tấn gạo; các cơ sở hội đã thực hiện 251 công trình cây xanh với 601.451 cây xanh các loại được trồng. Chị em tích cực học tập, tiếp thu, ứng dụng tiến bộ khoa học kỹ thuật;

mạnh dạn đầu tư chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi theo hướng sản xuất hàng hóa; vay hơn 2.875 tỷ đồng từ các ngân hàng, tổ chức tài chính để đầu tư phát triển kinh tế; mạnh dạn, sáng tạo khởi sự kinh doanh, khởi nghiệp. Hội viên, phụ nữ ngày càng tự tin tham gia giải quyết các vấn đề xã hội; thực hiện quyền làm chủ, tham gia giám sát, phản biện xã hội, xây dựng tổ chức hội vững mạnh.

Cũng theo bà Ngô Thị Hồng Huệ, đi đôi với triển khai các mô hình, nhân rộng các điển hình làm theo Bác, cán bộ, hội viên phụ nữ trên địa bàn tỉnh còn noi gương Bác trong tác phong, lối sống hàng ngày, không ngừng phát huy phẩm chất tốt đẹp của phụ nữ Việt Nam trong các lĩnh vực học tập, rèn luyện và công tác.

KUÂN PHƯƠNG

Sức sống của nghệ thuật chèo truyền thống trong xã hội đương đại

(tiếp theo và hết)

KỶ 3: NGHỆ THUẬT CHÈO TRUYỀN THỐNG TẠO SỨC BẬT CHO DU LỊCH CỘNG ĐỒNG

Khai thác nghệ thuật chèo truyền thống từ khía cạnh du lịch nhằm quảng bá tinh hoa di sản văn hóa phi vật thể đồng thời đem lại nguồn thu cho cộng đồng tiếp tục gìn giữ, bảo tồn di sản là mục tiêu hướng tới của mô hình biểu diễn chèo phục vụ du lịch vừa được Trung tâm Văn hóa tỉnh ra mắt tại làng Khuốc, xã Phong Châu (Đông Hưng). Đây là sản phẩm của đề tài nghiên cứu khoa học cấp tỉnh với mong muốn nghệ thuật chèo sẽ tạo sức bật cho ngành “công nghiệp không khói”.

Các nghệ nhân làng chèo tham gia biểu diễn phục vụ du lịch.

Nỗ lực xây dựng sản phẩm mới

Vẫn là những buổi biểu diễn quen thuộc của nghệ nhân làng chèo tại sân khấu quê hương nhưng với mô hình biểu diễn chèo phục vụ du lịch, đan xen giữa những lời ca, tiếng hát, trích đoạn chèo cổ là màn giao lưu thú vị của nghệ nhân cùng du khách ngay trên sân khấu. Tiếng cười rộn rã của du khách, nghệ nhân và khán giả ở những phần tranh tài tập múa, hát chèo, tập sử dụng nhạc cụ dân tộc đã kéo gần khoảng cách giữa những người xa lạ trong không gian nghệ thuật truyền thống.

Tham gia trải nghiệm đánh trống chèo, chỉ Tạ Thị Hiến, một du khách hào hứng cho biết: Trước đây mình vẫn nghe câu “phi trống bắt thành chèo”

và cũng được biết, đối với chèo hiện đại, ngoài trống còn có các loại nhạc cụ khác làm phong phú thêm phần đệm như đàn tam thập lục, tiêu... Mình cũng có chút am hiểu về chèo nhưng quá thực khi trực tiếp được đứng cùng sân khấu với các nghệ nhân, ghi nhớ cách đánh trống để thực hành lại và nghe chia sẻ của nghệ nhân, mình mới hiểu hơn về âm thanh của tiếng trống chèo, vai trò quan trọng đặc biệt của tiếng trống đối với nghệ thuật chèo làng Khuốc. Mình thấy tiếng trống chèo rất hay, là đặc sắc của nghệ thuật chèo.

Còn anh Đỗ Văn Nhân, một du khách xung phong thử sức trong phần giao lưu tập múa chèo chia sẻ: Tôi đã xem biểu diễn chèo nhiều lần, thường thấy các bà, các cô sử dụng

chiếc quạt trong đa số điệu múa nên nghĩ rằng đạo cụ này nhẹ và dễ sử dụng. Thế nhưng, khi được nghệ nhân hướng dẫn cách cầm quạt, xoay người uyển chuyển, tôi nhận ra chắc hẳn để có thể biểu diễn, các nghệ nhân đã có quá trình tập luyện rất công phu mới ghi nhớ nhiều động tác như thế, rất khó khăn phức tạp cho mình sáng tạo ra những điệu múa trong nghệ thuật chèo.

Không chỉ du khách mà ngay cả những người dân làng Khuốc đã xem biểu diễn, thậm chí trực tiếp tập luyện múa hát chèo cũng cảm thấy như được hiểu hơn, yêu thích và say mê nghệ thuật chèo truyền thống hơn sau khi trải nghiệm buổi biểu diễn chèo phục vụ du lịch.

Ông Hà Quang Cường, Bí thư Đảng ủy xã Phong Châu chia

sẻ: Phong Châu là xã nội đồng, thuần nông, điều kiện phát triển kinh tế còn nhiều khó khăn nhưng ước mong của người dân Phong Châu là nghệ thuật chèo làng Khuốc luôn được bảo tồn, đến với người yêu nghệ thuật trong nước và quốc tế. Đồng thời, mong muốn làng Khuốc sẽ là địa chỉ trong các tour du lịch, điểm dừng chân của du khách khi đến với quê lúa Thái Bình.

Hướng tới sự chuyên nghiệp

Theo chia sẻ của các nghệ nhân làng chèo Khuốc, CLB chèo thường xuyên được đón tiếp, biểu diễn phục vụ du khách tại nhiều chèo, nhà thờ tổ chèo của làng. Đa phần đó là những chương trình biểu diễn theo nhu cầu cụ thể của đoàn khách tham quan. NNND Bùi Văn Ro chia sẻ: Năm 2023, được sự quan tâm của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, UBND huyện Đông Hưng, các nghệ nhân làng chèo được tập huấn về du lịch cộng đồng, được biết cách xử lý tình huống khi đón tiếp du khách, được phổ biến một số đặc điểm về tâm lý khách du lịch theo thị trường, giới tính, lứa tuổi... Tuy nhiên, việc đón tiếp khách du lịch phần nhiều dựa trên kinh nghiệm của bản thân mỗi nghệ nhân, có những người nhiều kinh nghiệm trong việc giới thiệu về làng chèo cổ lại có người chia sẻ về quá trình thực hành di sản của bản thân.

Các tiết mục biểu diễn cũng tùy theo yêu cầu của du khách, có thể một trích đoạn, một vài bài hát múa chèo, cũng có khi cả vở chèo cổ...

Hướng tới sự chuyên nghiệp trong hoạt động đón tiếp của nghệ nhân và tăng thêm trải nghiệm cho du khách, mô hình biểu diễn chèo phục vụ du lịch được biên tập, dàn dựng, chuẩn bị lực lượng tham gia theo lịch trình cụ thể với thời gian biểu diễn phù hợp chuỗi hoạt động trong tour du lịch trải nghiệm của du khách. Ông Lê Tiến Lượng, Giám đốc Trung tâm Văn hóa tỉnh, chủ nhiệm đề tài “Nghiên cứu, phát huy giá trị nghệ thuật chèo góp phần phát triển du lịch tỉnh Thái Bình” chia sẻ: Mô hình biểu diễn nghệ thuật chèo phục vụ du lịch là một trong những sản phẩm của đề tài; ngoài ra, còn có kịch bản hướng dẫn du lịch cộng đồng, những bài hát chèo phục vụ du lịch, đĩa CD, DVD giới thiệu tác phẩm nghệ thuật chèo đặc sắc của tỉnh, các chuyên mục giới thiệu nghệ thuật chèo trên nền tảng số bao gồm thông tin chính xác, khoa học và những tiết mục nghệ thuật hấp dẫn.

Cũng theo ông Lê Tiến Lượng, trong xu thế hội nhập, phát triển hiện nay, nhiều quốc gia trên thế giới và nhiều tỉnh, thành phố trong nước đã chú trọng phát triển du lịch văn hóa bên cạnh phát triển du lịch tự nhiên. Thực tiễn đã chứng minh, việc khai thác các giá trị của di sản văn hóa tạo thành các sản phẩm du lịch góp phần thúc đẩy du lịch phát triển mạnh mẽ, mang lại lợi ích kinh tế, chính trị, xã hội, đồng thời góp phần bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa. Những năm qua, du lịch Thái Bình mặc dù đã có những bước phát triển song vẫn còn hạn chế, chưa khai thác, phát huy được nhiều tiềm năng, lợi thế, trong đó có tiềm năng là các giá trị văn hóa. Vì vậy, việc khai thác, phát huy giá trị nghệ thuật chèo nói riêng và các tài nguyên du lịch văn hóa nói chung để xây dựng thành sản phẩm du lịch hấp dẫn, đủ sức cạnh tranh trên thị trường du lịch trong và ngoài nước là hết sức cần thiết. Ở chiều ngược lại, khi du lịch phát triển sẽ góp phần bảo tồn, phát huy mạnh mẽ giá trị nghệ thuật chèo cùng các giá trị di sản văn hóa khác của quê hương.

Xác định rõ tiềm năng phát triển du lịch từ phát huy nghệ thuật chèo truyền thống, nhiều nghị quyết, quyết định của Ban

Bà Hoàng Thị Thu Hiến, Phó Hiệu trưởng phụ trách Trường Cao đẳng Văn hóa Nghệ thuật Thái Bình

Tại hội thi sáng tạo kỹ thuật toàn quốc lần thứ 17, năm 2022 - 2023, công trình khoa học “Nghiên cứu ứng dụng công nghệ số hóa xây dựng cảm nang du lịch tỉnh Thái Bình góp phần khai thác và phát triển du lịch Thái Bình bền vững” của Trường đạt giải khuyến khích. Cảm nang du lịch cũng đã được Trường giới thiệu tới hiệp hội du lịch các tỉnh, thành phố khu vực duyên hải phía Bắc và là ấn phẩm quảng bá du lịch Thái Bình tại nhiều cuộc hội thảo, giao lưu văn hóa quốc tế. Với những tiện ích, tối ưu của đề tài nghiên cứu trong quảng bá du lịch sẽ góp phần đa dạng hình ảnh về làng chèo Khuốc, nghệ thuật chèo Thái Bình nội dung, vẻ đẹp mảnh đất, con người Thái Bình nói chung đến với những người yêu nghệ thuật và du khách.

Ông Vũ Mạnh Thắng, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch tỉnh

Chúng tôi đánh giá cao việc thời gian qua Trung tâm Văn hóa tỉnh đã triển khai thí điểm mô hình biểu diễn nghệ thuật chèo phục vụ du lịch tại làng Khuốc, xã Phong Châu (Đông Hưng) và tại khách sạn Selegend (thành phố Thái Bình). Để thúc đẩy phát triển du lịch từ khai thác nghệ thuật chèo truyền thống cần đặc biệt quan tâm quảng bá mô hình trên các phương tiện thông tin đại chúng và có những chương trình biểu diễn thường xuyên, định kỳ theo tuần, tháng để tạo thuận lợi cho du khách khi có mong muốn được trải nghiệm. Ngoài ra, cần tổ chức những chương trình famtrip cho các đơn vị lữ hành trong và ngoài nước đến địa phương tìm hiểu thông tin, chất lượng và khả năng hấp dẫn của sản phẩm du lịch này, từ đó các đơn vị có thể lên lịch trình trải nghiệm phù hợp cho du khách.

Chấp hành Đảng bộ tỉnh, UBND tỉnh đã được đưa ra với những mục tiêu, giải pháp cụ thể. Trong đó, Nghị quyết số 04-NQ/TU, ngày 30/1/2019 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh xác định nhiệm vụ “Chú trọng xây dựng các thương hiệu sản phẩm mang dấu ấn văn hóa Thái Bình để phục vụ du lịch, phát triển kinh tế - xã hội”; Quyết định số 3562/QĐ-UBND, ngày 29/12/2017 của UBND tỉnh nêu quan điểm “Phát triển đa dạng hóa sản phẩm du lịch, có trọng tâm, trọng điểm; chú trọng các sản phẩm đặc trưng, khai thác các lợi thế về truyền thống văn hóa, đặc điểm sinh thái địa phương”; Quyết định số 1878/QĐ-UBND, ngày 24/8/2022 của UBND tỉnh để ra nhiệm vụ “Phát triển nông nghiệp, nông thôn gắn với du lịch theo tuyến đường bộ từ Đền thờ Bác Hồ (thành phố Thái Bình) đến chiếng chèo làng Khuốc

(Đông Hưng), từ chiếng chèo làng Khuốc đến Di tích quốc gia đặc biệt đền Trần, khu vực đền Tiên La, đền Linh từ Quốc mẫu Trần Thị Dung (Hưng Hà), đền Đông Bảng, đền Á Sào (Quỳnh Phụ)...”; Quyết định số 484/QĐ-UBND, ngày 4/3/2022 của UBND tỉnh đưa ra giải pháp “Phục dựng chiếng chèo cổ làng Khuốc (xã Phong Châu, Đông Hưng), chèo cổ Hà Xá (xã Tân Lễ, Hưng Hà) và chèo cổ Sáo Đền (xã Song An, Vũ Thư) trở thành địa chỉ du lịch trải nghiệm văn hóa phục vụ phát triển du lịch của tỉnh”. Tin tưởng nghệ thuật chèo truyền thống khi được nghiên cứu, khai thác đúng hướng dành cho phát triển du lịch sẽ tạo đà bứt phá mạnh mẽ, góp phần quảng bá mảnh đất, con người Thái Bình với du khách trong nước và quốc tế.

TU ANH